Merumerbroekweg te Merum (Roermond)

Quick-scan flora en fauna (aangevuld)

Muermans Vastgoed Holding BV

BRO
Ruimte | om *in* te leven

Merumerbroekweg te Merum (Roermond)

Quick-scan flora en fauna (aangevuld)

Muermans Vastgoed Holding BV

Rapportnummer:	211x04596
Datum:	10 juni 2008
Opdrachtgever:	Muermans Vastgoed Holding BV
Projectteam BRO:	Rob van Dijk, Bas Zonnenberg
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, natuuronderzoek, effectbeschrijving, ontheffing
Bron foto kaft:	Hollandse Hoogte

Beknopte inhoud:

Er is een verkennend (BRO, 2007) en aanvullend onderzoek (Econsultancy, 2007) uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden in een plangebied aan de Merumerbroekweg te Merum. Aan de hand hiervan is een beoordeling gemaakt van de effecten van een voorgenomen woningbouwplan op de aanwezige beschermde soorten.
In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aanwezig, waarvoor ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt aangevraagd vanwege de sloop van twee woningen. Daarnaast vormt het gebied foerageergebied van de beschermde soorten Kerkuil, Steenuil, Steenmarter en diverse vleermuissoorten. Ontheffing van de Flora- en faunawet wordt in de gegeven omstandigheden niet noodzakelijk geacht.

BRO Vestiging Tegelen
Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01
F +31 (0)77 373 76 94
E tegelen@bro.nl

Ruimte | om *in* te leven

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**
1.1 Aanleiding van het onderzoek 3

2. ONDERZOEK **5**
2.1 Ligging van het plangebied 5
2.2 Bronnenonderzoek 5
2.3 Gebiedsbeschrijving 7
2.4 Beschermde soorten 7

3. EFFECTBESCHRIJVING **11**
3.1 De ruimtelijke ingreep 11
3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten 11
3.2.1 Zoogdieren 11
3.2.2 Broedvogels 12
3.3 Onderbouwing en alternatievenoverweging 13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Aan de westzijde van de kern Merum is de bouw van 2 villa's voorzien. Daarnaast is in hetzelfde plangebied de bouw van vijf woningen voorzien. Momenteel bestaat het gebied uit grasland en tuin. Muermans Vastgoed Holding BV heeft BRO gevraagd om inzicht te geven in de wettelijke verplichtingen en mogelijkheden met betrekking tot natuurwetgeving. Hiertoe zijn door BRO verkennende onderzoeken uitgevoerd naar beschermde natuurwaarden op de locatie waar de villa's gepland zijn, en op de locatie waar de woningen gepland zijn. Daaropvolgend is een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd door het bureau Econsultancy.

In voorliggend rapport zijn de resultaten van de quick-scans van februari 2007 weergegeven, aangevuld met de resultaten van het aanvullende veldonderzoek. Voor de details van het plan wordt verwezen naar de rapportage van Econsultancy.

2. ONDERZOEK

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ten westen van de kern Merum in de gemeente Roermond (provincie Limburg). Het plangebied grenst in het oosten aan de Merumerbroekweg, in het noorden aan de Marktstraat en in het noordwesten aan de winterdijk van de Maas. De westelijke en zuidelijke grens wordt gevormd door bestaande perceelsgrenzen. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn 194,8-353,9[1]. De landhuizen zijn geprojecteerd op de percelen kadastraal bekend als sectie C, perceel 3583 en sectie C, perceel 2793.

2.2 Bronnenonderzoek

Natuurloket geeft informatie over de verspreiding van soortgroepen per km^2 en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode lijst voorkomen. Daarnaast kan de begrenzing van de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden bekeken worden. Het plangebied ligt niet in of nabij Habitat- of Vogelrichtlijngebieden. In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg ligt het plangebied buiten de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur. Bij het ruimtelijk plan hoeft derhalve geen rekening gehouden te worden met gebiedsbescherming.

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km^2-schaal. De onderzoekslocatie ligt in het km-vak 194-353. Uit de opgave van Natuurloket blijkt dat in dit km-vak broedvogels, watervogels, dagvlinders en libellen goed zijn onderzocht, vaatplanten en amfibieën matig zijn onderzocht en ongewervelden slecht zijn onderzocht. Overige relevante soortgroepen zijn niet onderzocht. Zie tabel 1 voor een overzicht. Aanvullende gegevens van vaatplanten en broedvogels zijn verkregen via de provinciale verspreidingskaarten.

[1] De getallen staan voor de x- respectievelijk y-coördinaat van de linker benedenhoek van het km-vak.

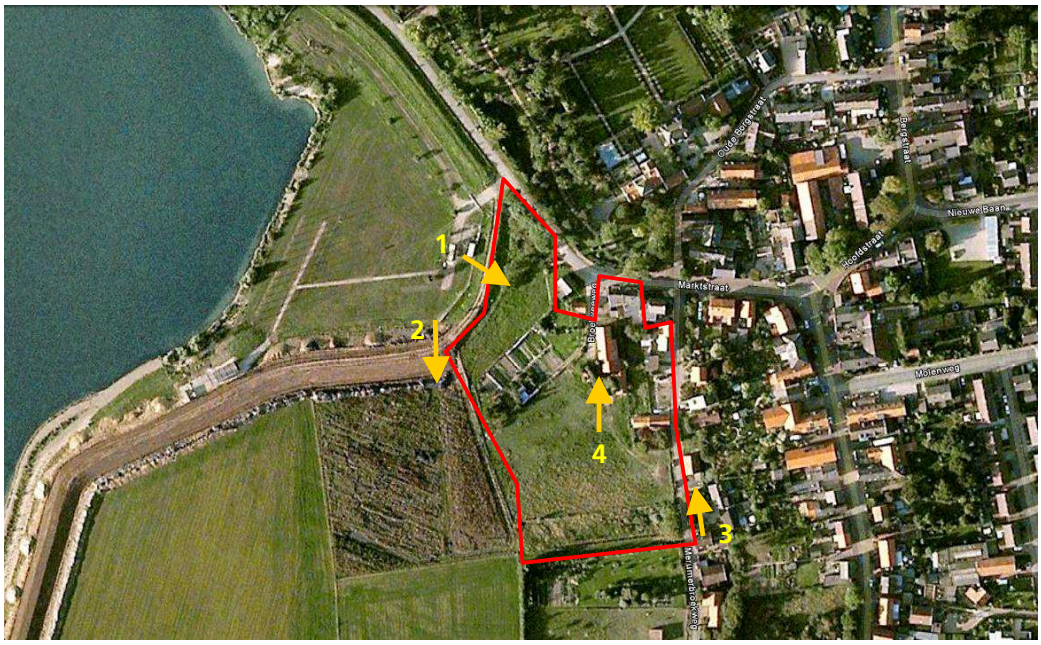

Figuur 1: Ligging van het plangebied (globale plangrens rood omlijnd aangegeven)

Foto 1: Noordelijk deel van het plangebied

Foto 2: Zuidelijk deel van het plangebied

Foto 3: Merumerbroekweg

Foto 4: Leegstaand huis aan Marktstraat

2.3 Gebiedsbeschrijving

Op donderdag 18 januari 2007 is het plangebied bezocht. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen, mogelijke sporen van dieren en de ecologische samenhang met de omgeving te onderzoeken. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Het projectgebied is gelegen aan de Merumerbroekweg en de Markstraat in het westen van de kern Merum, in de gemeente Roermond. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt 17.414 m². Een gedeelte van het projectgebied is momenteel bebouwd met woningen, Marktstraat nr. 11, 13, 15, 17). Deze woningen (met uitsluiting van de woning aan de Marktstraat 17) worden gesloopt ten behoeve van onderhavig project. Het kruis naast de woning aan de Marktstraat 17 wordt net als de woning aan de Marktstraat 17 niet gesloopt. De woning aan de Markstraat 15 betreft een woonhuis met aangebouwde boerderij en enkele kleine half vervallen veeschuren. Rondom de bebouwing bevindt zich erfbeplanting. De woningen aan de Marktstraat 11 en 13 staan al langere tijd leeg. Dit huis wordt omringd door een aantal coniferen. Bij de woning in de bocht van de Marktstraat hoort een diepe tuin, deze is deels in gebruik als moestuin. Achter in de tuin staan enkele fruitbomen.
In het zuidelijke deel van het plangebied ligt een strook met ruigtebegroeiing en een aanplant van jonge boompjes. Hierin groeien, behalve grassen, soorten als Canadese fijnstraal, Speerdistel, Paardenbloem en Vijfvingerkruid. Voor het overige bestaat het plangebied uit grasland waarin enkele kruidachtige soorten zoals Ridderzuring, Witte dovenetel en Duizendblad groeien. Het meest westelijke graslandperceel is sterk betreden en heeft een slecht ontwikkelde vegetatie.

Ten oosten van het projectgebied liggen woningen. Ten westen van het projectgebied is het schuttersterrein van Merum gelegen, achter de winterdijk van de rivier de Maas. Ten zuiden van het projectgebied bevindt zich agrarisch gebied wat voornamelijk in gebruik is als weide en als fruitboomgaard.

2.4 Beschermde soorten

Vaatplanten
Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het km-vak waarin het plangebied ligt is volgens Natuurloket slechts matig onderzocht op vaatplanten. Via de provincie Limburg zijn echter gedetailleerde aanvullende gegevens verkregen voor de omgeving van het plangebied.

Deze dateren uit 2001. Volgens deze gegevens zijn de door Natuurloket genoemde algemene soorten Grasklokje, Grote kaardenbol en Zwanebloem. De strenger beschermde soort is het Rapunzelklokje.

Voor de soorten Grasklokje, Grote kaardenbol en Zwanebloem geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Rapunzelklokje is door de provincie op de dijk ten westen van het plangebied aangetroffen. Deze soort komt voor in extensief beheerde grazige vegetaties, zoals dijkbegroeiingen, weg- en spoorbermen en zoomvegetaties. Ofschoon in de winterperiode het Rapunzelklokje niet waarneembaar is, is de kans zeer klein dat de soort in het grasland voorkomt. In de aangetroffen soortenarme en sterk betreden vegetatie is de soort namelijk niet te verwachten. Ook andere strenger beschermde plantensoorten zijn niet te verwachten in het plangebied, gezien de standplaatseisen die deze soorten stellen en de afwezigheid van dergelijke soorten in de provinciale verspreidingskaarten.

Conclusie: Bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde plantensoorten.

Zoogdieren
Tijdens het verkennende veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren of zoogdiersporen waargenomen. Toch zijn in en rond het plangebied een aantal algemeen beschermde soorten te verwachten, waarvoor een vrijstelling ex art. 75 van de Flora en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het zal gaan om soorten zoals Egel, Mol, Huisspitsmuis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Veldmuis, Konijn en Haas.

Van strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn geen vaste verblijfplaatsen te verwachten in het plangebied. Er zijn geen nauwkeurige dassengegevens van de omgeving voorhanden. Het plangebied ligt voor de Das echter ruimtelijk geïsoleerd door de kern Merum, bedrijventerrein en de Maasplassen. In of nabij het plangebied zelf liggen geen landschapselementen die van waarde zijn als schuilplaats of migratieroute voor de Das. Bovendien ontbraken sporen van deze soort tijdens het verkennende en aanvullende veldbezoek.

Van Steenmarter zijn tijdens het verkennende veldbezoek geen sporen waargenomen; tijdens het aanvullende veldbezoek zijn enkele oude uitwerpselen aangetroffen op een zolder. Ook is tijdens één veldronde een Steenmarter waargenomen aan de rand van het plangebied. In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen aanwezig. Wel zal het plangebied deel uitmaken van het leefgebied / foerageergebied van Steenmarter.

Voor andere grondgebonden zoogdieren zoals Eekhoorn is het plangebied niet bijzonder geschikt. In het plangebied staan een paar coniferen, hierin zijn geen eekhoornnesten aanwezig.

De aanwezige bebouwing is echter wel geschikt voor vleermuizen. Uit het veldonderzoek van Econsultancy is gebleken dat door het plangebied vaste vliegroutes van vleermuizen lopen, en dat in het gebied vijf soorten vleermuizen foerageren. Het gaat om Watervleermuis, Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Grootoorvleermuis. Zie de beschrijving en figuren in de rapporten van Econsultancy (november 2007). Daarnaast zijn onder de dakranden van de panden Marktstraat 13 en Marktstraat 15 verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Zowel in juni als september wordt van deze locaties gebruik gemaakt. Door Econsultancy is geconcludeerd dat sprake is van een winterverblijf, maar dat het niet gaat om een kolonieverblijf (bv kraamkolonie) of verblijf met grote aantallen individuen. Het is onbekend in welke mate vleermuizen in het verleden in het gebied voorkwamen. Hiervoor ontbreken inventarisatiegegevens.

Conclusie: Bij het ruimtelijk plan dient rekening gehouden te worden met beschermde vleermuizen, die verblijfplaatsen hebben in de aanwezige bebouwing. De consequenties hiervan zijn vermeld in paragraaf 3.2.1.

Vogels
Er wordt door de provincie Limburg melding gemaakt van 43 soorten broedvogels in het km-vak waarin het plangebied ligt (de nieuwste gegevens dateren van 2007). Het betreft hier voornamelijk soorten van agrarisch gebied, waaronder enkele Rodelijstsoorten zoals Patrijs, Veldleeuwerik en Spotvogel. Soorten met vaste nesten, zoals uilen of holenbroeders, zijn door de provincie niet waargenomen in het plangebied.

Echter, tijdens het veldonderzoek van Econsultancy is wel een rustplek van Kerkuil in de schuur van Marktstraat 15 aangetroffen. Deze uil broedt in een ruïne ten noorden van het plangebied, en zal van het plangebied gebruik maken om te foerageren.
Daarnaast is door Econsultancy Steenuil waargenomen, zowel ten noorden als aan de zuidzijde van het plangebied. In de directe omgeving zullen één of meerdere nestplaatsen aanwezig zijn. Het plangebied maakt deel uit van een direct territorium van de Steenuil. Zie voor een verdere beschrijving de rapporten van Econsultancy (november 2007).

Tenslotte zullen in de aanwezige bomen, struiken en ruigtes vogels tot broeden komen. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn wettelijk beschermd. Omdat voor vogels nog geen gedragscode bij ruimtelijke ontwikkelingen voorhanden is, vallen alle vogelsoorten onder het strengste beschermingsniveau.

Conclusie: bij het ruimtelijk plan dient rekening gehouden te worden met broedvogels. De consequenties hiervan zijn vermeld in paragraaf 3.2.2.

Amfibieën, reptielen en vissen
Natuurloket maakt melding van 4 algemeen beschermde amfibiesoorten in de omgeving van het plangebied; het gebied is echter slechts matig onderzocht op amfibieën. In het plangebied zelf zijn geen waterhoudende sloten of andere oppervlaktewateren aanwezig. De ruigten in het plangebied kunnen als landbiotoop dienen voor algemeen beschermde amfibiesoorten zoals Gewone pad, Bruine kikker, Middelste groene kikker en Kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling ex art. 75 van de Flora- en faunawet. Strenger beschermde amfibiesoorten zijn in het plangebied vrijwel uit te sluiten vanwege het ontbreken van geschikte leefgebieden in het gebied zelf en de directe omgeving ervan. Vanwege het ontbreken van permanente wateren komen in het plangebied zeker geen beschermde vissen voor.
De aanwezigheid van beschermde reptielen is uit te sluiten, vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied en afwezigheid van populaties in de wijde omgeving van het plangebied (algemene verspreidingsgegevens Ravon).

Conclusie: bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde amfibieën, reptielen en vissen.

Overige diersoorten
Het plangebied is volgens Natuurloket goed onderzocht op libellen en dagvlinders. Van deze soortgroepen zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend; beschermde libellen en dagvlinders zijn dan ook uit te sluiten. Overigens zijn voor beschermde soorten uit deze soortgroepen ook geen geschikte biotopen aanwezig. Wel maakt Natuurloket melding van 1 algemeen beschermde soort uit de categorie 'overige ongewervelden' in het betreffende km-vak. Het betreft hier zo goed als zeker de Wijngaardslak. Voor soorten van dit beschermingsniveau geldt een algemene vrijstelling ex art. 75 van de Flora- en faunawet.

Conclusie: bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde ongewervelde diersoorten.

3. EFFECTBESCHRIJVING

3.1 De ruimtelijke ingreep

Het project behelst de realisering van een viertal vrijstaande woningen en de oprichting van twee landhuizen die via lange oprijlanen bereikbaar zijn vanuit respectievelijk de Marktstraat en de Merumerbroekweg.

De verwachting is dat de functiewijziging naar woongebied gepaard gaat met de volgende werkzaamheden:

- het verwijderen van vegetatie;
- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van verhardingen;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de woningen.

Het voorlopige inrichtingsplan is als bijlage toegevoegd in de rapporten van Econsultancy.

3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten

3.2.1 Zoogdieren

Voor Steenmarter zal het plan geen negatieve gevolgen hebben. De soort is niet gevoelig voor verstoring door menselijke aanwezigheid. In de nieuwe situatie zal Steenmarter nog steeds in de geplande parkachtige omgeving kunnen foerageren. Door de werkzaamheden kan het plangebied tijdelijk ongeschikt worden, maar in de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden zodat negatieve effecten op de soort verwaarloosbaar zijn.

De panden Marktstraat 13 en Marktstraat 15, waarin Gewone dwergvleermuis verblijft, worden gesloopt. De gebouwen hebben onder andere de functie van winterverblijf; dit is te beschouwen als een vaste verblijfplaats en derhalve is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

Door de initiatiefnemer zijn geen specifieke maatregelen voorzien om verblijfplaatsen te compenseren. Desondanks zal de sloop geen negatieve effecten hebben op de gunstige staat van instandhouding van de Gewone dwergvleermuis. In de directe omgeving van het plangebied zijn veel oude panden aanwezig waarin de soort alternatieve verblijfplaatsen kan vinden. Wel zal tijdens de sloopwerkzaamheden rekening gehouden worden met de kwetsbare periode van vleermuizen. Sloopwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd in de periode september-oktober of in de periode maart-april. Schade aan individuele dieren zal worden voorkomen door vóór aanvang van de sloopwerkzaamheden de dakranden van de betreffende panden ongeschikt te maken voor vleermuizen.

Het plangebied is ook van waarde als foerageergebied en vaste vliegroute voor vleermuizen. In de aanlegfase zal enige verstoring kunnen ontstaan. Door de aanwezigheid van voldoende bebouwing en beplanting in de directe omgeving van het plangebied zullen vleermuizen ook tijdens en na de werkzaamheden gebruik kunnen blijven maken van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied. In de nieuwe situatie wordt het gebied groen en met veel water ingericht, zodat het opnieuw geschikt foerageergebied vormt voor de aangetroffen soorten.

3.2.2 Broedvogels

Verblijfplaatsen van vogels in de vorm van grondnesten of nesten in de aanwezige bomen en struiken worden uitsluitend gedurende het broedseizoen aangemerkt als vaste rust- en verblijfplaats. Alle werkzaamheden die broedende vogels binnen het plangebied op enigerlei wijze kunnen verstoren, met name het verwijderen van vegetatie, zullen worden uitgevoerd worden in een periode dat redelijkerwijs geen broedende vogels te verwachten zijn (september-half maart).

Ten aanzien van Steenuil en Kerkuil geldt dat er tijdelijke verstoring van een vast foerageergebied plaatsvindt. Negatieve effecten zullen worden voorkomen door de werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden zal zeker gesteld worden dat er geen uilen of andere beschermde soorten aanwezig zijn in de bebouwing. Het verwijderen van de (niet in gebruik zijnde) nestkast van steenuil zal in overleg met de kerkuilenwerkgroep plaatsvinden.

De inrichting van het plangebied wordt niet specifiek toegespitst op uilen of andere broedvogels. Desondanks is gezien de hoeveelheid groen in het plan de verwachting dat het gebied in de toekomstige gebruiksfase geschikt blijft als foerageergebied.

3.3 Onderbouwing en alternatievenoverweging

De landhuizen vormen een overgang tussen de kern Merum-Herten en de uiterwaarden van de Maas. Als onderdeel van deze ontwikkeling is de sloop van woningen aan de Marktstraat noodzakelijk. Deze woningen zijn verouderd en passen niet in een duurzame stedenbouwkundige visie voor het plangebied. Renovatie van de woningen is daarom niet aan de orde. Bovendien zou renovatie voor de betreffende soorten vleermuizen geen alternatief zijn, omdat ook in dat geval zodanige verstoring zou optreden dat de bestaande verblijfplaatsen zouden verdwijnen. Voor de sloop van de woningen is daarom sprake van dwingende redenen van openbaar belang en zijn geen reëel haalbare alternatieven.

BRO heeft vestigingen in Boxtel | Amsterdam | Tegelen | Hasselt
www.BRO.nl